

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มคำนิยาม “กองทุน” “ชุมชน” “นิติบุคคล” และ “อธิบดี” (แก้ไขเพิ่มเติมนิยามศัพท์
ในมาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในการยกเว้นค่าธรรมเนียม
และค่าตอบแทน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการ กำหนดคุณสมบัติการแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ และจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในการจัดทำแผนแม่บทแห่งชาติต่อ
คณะรัฐมนตรี การกำหนดนโยบาย แผนและยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์
แผนไทย การกำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงานกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และการวาง
ระเบียบหรือประกาศต่างๆ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๓) กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสองปีเป็นสี่ปี และในกรณี
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหากยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้การปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
จนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่ การพ้นจากการดำรงตำแหน่ง และวิธีการประชุมของคณะกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๗ มาตรา ๘ (๗) และมาตรา ๙)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ในการจัดทำแผนแม่บทแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี และการกำหนดนโยบาย แผนและยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการ
คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเสนอต่อคณะกรรมการ การจัดทำมาตรการต่างๆ ในการ
คุ้มครอง ส่งเสริม และพัฒนา เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ การฝึกอบรมและการศึกษาวิจัย และการส่งเสริมให้
มีการสืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย รวมถึงการปฏิบัติการอื่นใด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของชุมชน ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้คุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่เป็นตำรับยาแผนไทยของ
ชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน การจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเกี่ยวกับ
ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน และการขึ้นทะเบียนชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๑๗/๑ (๔) มาตรา ๑๗/๒ และมาตรา ๑๗/๓)

(๒) ให้มีการขออนุญาตใช้ประโยชน์ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์
แผนไทยของชุมชน การจ่ายค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน และหลักเกณฑ์วิธีการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘/๑)

(๓) ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนที่ได้จดทะเบียน และชุมชนสิ้นสภาพลงไม่ว่าด้วยเหตุใด เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ และให้ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ตกเป็นของแผ่นดิน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙/๒)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมวิธีการเกี่ยวกับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมสถานที่ในการจัดส่งประกาศโฆษณา ค่าของจดทะเบียน ระยะเวลาในการคัดค้าน กำหนดแบบหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน และแบบใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ วรรคสาม)

(๒) แก้ไขผู้ประกอบโรคศิลปะ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (แก้ไขมาตรา ๓๔ (๒))

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจดทะเบียนรับการตกทอดทางมรดกซึ่งสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และเพิ่มเติมการตกลงการจ่ายค่าตอบแทนการอนุญาตให้ใช้สิทธิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ วรรคสี่ และมาตรา ๓๖ วรรคสอง วรรคสาม)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมให้ตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนที่พ้นอายุการคุ้มครอง ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ หรือตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ วรรคท้าย)

๗. แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมให้คุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคลที่เป็นตำรับยาแผนไทยของนิติบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคล และกำหนดคุณสมบัติของนิติบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล และการตกลงการจ่ายค่าตอบแทนการอนุญาตให้ใช้สิทธิมาบังคับโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๓)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมให้อายุการคุ้มครอง และเมื่อพ้นอายุการคุ้มครองให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ หรือตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๔)

๘. แก้ไขเพิ่มเติมการจดทะเบียน การออกหนังสือสำคัญ การเพิกถอนการจดทะเบียน การขอต่ออายุ และการออกใบแทนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์พื้นเมืองของต่างประเทศ และการกำหนดอายุหนังสือสำคัญ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๓)

๙. แก้ไขเพิ่มเติมการจดทะเบียนที่ดินที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรหรือจะใช้ปลูกสมุนไพรจากการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนเป็นออกหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียน และเพิ่มการออกใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔)

๑๐. แก้ไขที่มาของเงินและทรัพย์สินของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมที่มาของรายได้ของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เช่น เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ให้หรือที่มีผู้บริจาค เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือกองทุนที่ได้รับตามกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๖ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติการบริหาร การจัดหาผลประโยชน์ และการใช้จ่ายเงินกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ให้สอดคล้องกับกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม (แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบให้สอดคล้องกับกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๗๖ วรรคห้า)

๑๑. แก้ไขบทกำหนดโทษ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษการฝ่าฝืนการใช้ประโยชน์ตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน หรือการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๘)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยแยกโทษผู้ฝ่าฝืนไม่ขออนุญาต การประกอบกิจการระหว่างถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเกี่ยวกับสมุนไพรควบคุม หรือการเข้าไปบริหารจัดการหรือใช้ประโยชน์ในพื้นที่คุ้มครองสมุนไพร โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๗๘/๑)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ไม่แจ้งการครอบครองสมุนไพรคงเหลือเฉพาะโทษปรับสถานเดียว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมโทษปรับกรณีดำเนินกิจการเกี่ยวกับสมุนไพรควบคุมหรือการเข้าไปบริหารจัดการหรือใช้ประโยชน์พื้นที่คุ้มครองสมุนไพรภายหลังใบอนุญาตหมดอายุ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙/๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้คดีที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีเป็นอำนาจของอธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจทำการเปรียบเทียบปรับตามระเบียบที่กำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗๙/๒)

(๖) แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลในการต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘๒)

๑๒. ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดท้ายพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และเพื่อให้การคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายบางประการ เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติเป็นไปตามเจตนารมณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

-ร่าง-
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

.....
.....
.....
.....

ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “กองทุน” “ชุมชน” และ “อธิบดี” ระหว่างคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “ปลัดกระทรวง” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“ชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่ยึดเหนี่ยวกัน ในอาณาบริเวณเดียวกัน ที่มีกิจกรรมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยร่วมกัน โดยมีระยะเวลาการใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าสิบปี

“นิติบุคคล” หมายความว่า นิติบุคคลที่ได้รับจัดตั้งตามกฎหมาย และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งดำเนินการรวบรวม ปรับปรุงหรือพัฒนา และสืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ การยกเว้นค่าธรรมเนียม และการยกเว้นค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ รวมทั้งออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และด้านการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ด้านกฎหมาย ด้านเภสัชศาสตร์ ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านเกษตรศาสตร์และพฤกษศาสตร์ และจากกลุ่มผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ทางการแพทย์แผนไทย ด้านการผลิตหรือจำหน่ายยาแผนไทย และด้านการปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร หรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวนไม่เกินสิบสองคน และให้รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนแม่บทการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ

ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบทุกห้าปี

(๒) จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

(๓) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ชุมชน และองค์กรเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

(๕) ให้ความเห็นชอบในการสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม

(๖) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียนหรือของผู้อนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การบริหาร การจัดหาผลประโยชน์ และการใช้จ่ายเงินกองทุน และการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

(๘) กำกับดูแล และประเมินผลตามแผนแม่บทและการทำงานกองทุน

(๙) วางระเบียบ หรือประกาศต่างๆ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายนี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกันเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) พ้นจากการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในฐานะนั้น”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำแผนแม่บทการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ
- (๒) จัดทำนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรต่อคณะกรรมการ
- (๓) จัดทำแผนงานและโครงการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ด้านเงินอุดหนุน ด้านวิชาการ ด้านการฝึกอบรม ด้านการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ด้านการอนุรักษ์และสืบทอดหรือด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยต่อคณะกรรมการ
- (๔) จัดทำมาตรการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย รวมทั้งแนวทางการร่วมมือ ระหว่างชุมชนที่มีมรดกภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยต่อคณะกรรมการ
- (๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (๖) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย
- (๗) ฝึกอบรมและศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
- (๘) ส่งเสริมให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย
- (๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมีห้าประเภท คือ

- (๑) ตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ
- (๒) ตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป
- (๓) ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน
- (๔) ตำรับยาแผนไทยของนิติบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคล
- (๕) ตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความดังต่อไปนี้ เป็นมาตรา ๑๗/๑ มาตรา ๑๗/๒ และมาตรา ๑๗/๓ ในหมวด ๒ การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒

“มาตรา ๑๗/๑ ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน ตามมาตรา ๑๖ (๔) อาจนำมาจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อขอรับการคุ้มครองและส่งเสริมตามที่กำหนด โดยบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนหรือผู้ที่นายทะเบียนมอบหมาย การยื่นขอจดทะเบียน และการอนุญาตให้จดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

“มาตรา ๑๗/๒ ในการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๑๗/๑ ให้ชุมชนยื่นคำขอขึ้นทะเบียนชุมชนต่อนายทะเบียนกลาง การขอขึ้นทะเบียนชุมชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

“มาตรา ๑๗/๓ เมื่อนายทะเบียนเห็นว่า ชุมชนได้ขอขึ้นทะเบียนและมีสิทธิยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนอนายทะเบียนกลางออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้แก่ชุมชนนั้น

แบบหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และใบแทนหนังสือสำคัญ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความดังต่อไปนี้ เป็นมาตรา ๑๙/๑ และ ๑๙/๒ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒

“มาตรา ๑๙/๑ ผู้ใดประสงค์ใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน หรือนำตำรับยาแผนไทยของชุมชนไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมาย ว่าด้วยยา หรือนำตำรับยาแผนไทยของชุมชนไปทำการศึกษาวิจัย เพื่อปรับปรุง หรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในทางการค้า ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ดังกล่าวแก่ชุมชนต่อผู้อนุญาต

การขอรับอนุญาตและการอนุญาต ข้อจำกัดสิทธิ และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

“มาตรา ๑๙/๒ กรณีชุมชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ได้สิ้นสภาพการเป็นชุมชนไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้ตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชนที่จดทะเบียนไว้เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ตามมาตรา ๑๖ (๑)”

ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ ตามมาตรา ๑๙/๑ ให้ตกเป็นรายได้ของแผ่นดิน”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้รับจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เมื่อนายทะเบียนเห็นว่า

(๑) เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ หรือเป็นตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป หรือ

(๒) เป็นตำรับยาแผนไทยของชุมชนหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชุมชน หรือ

(๓) เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล หรือเป็นตำรับยาแผนไทยของนิติบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคล ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลที่ปรุงโดยไม่ใช้หลักการแพทย์แผนไทย เช่น ใช้สารสกัดจากพืช สัตว์ จุลชีพที่มีใช้สารสกัดดั้งเดิมตามธรรมชาติ หรือใช้วิธีการแปรรูปที่มีใช้การแปรรูปอย่างหายาบ

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ เมื่อนายทะเบียนตรวจสอบคำขอจดทะเบียนแล้วเห็นว่าผู้จดทะเบียนเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ และภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ขอจดทะเบียนนั้น ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๒ ให้นายทะเบียนประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนนั้น โดยไม่ชักช้า ณ สำนักงานทะเบียน และที่ทำการอำเภอทุกอำเภอ สำหรับกรุงเทพมหานครให้ประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน ณ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร และที่ทำการเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร หรือโดยวิธีการอื่นใดที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ เมื่อได้ประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียนรายใดตามมาตรา ๒๔ แล้วบุคคลใดเห็นว่าตนมีสิทธิจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนั้น จะยื่นคำคัดค้านต่อนายทะเบียนพร้อมทั้งแสดงหลักฐานก็ได้ แต่ต้องยื่นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศโฆษณาตามมาตรา ๒๔”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความใน วรรคสาม ของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“แบบหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และใบแทนหนังสือสำคัญ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความใน วรรคท้าย ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยนั้น ให้เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไป ตามมาตรา ๑๖ (๒) แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) การเตรียมยาเฉพาะรายตามใบสั่งแพทย์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือ”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒

“การจดทะเบียนรับการตกทอดทางมรดกซึ่งสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง ของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง อาจตกลงกันให้มีการจ่ายค่าตอบแทนการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ด้วยก็ได้

การอนุญาต และการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๔๒/๑ มาตรา ๔๒/๒ มาตรา ๔๒/๓ และมาตรา ๔๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒/๑ ตำรับยาแผนไทยของนิติบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคลตาม มาตรา ๑๖ (๔) อาจนำมาจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อขอรับการคุ้มครองและส่งเสริม ตามที่กำหนด ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียน

การขอจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒/๒ นิติบุคคลซึ่งมีสิทธิจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๒/๑ ต้องมีสัญชาติไทยและมีบุคคลซึ่งเป็นผู้คิดค้น ผู้ปรับปรุงหรือพัฒนา หรือเป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยที่ขอจดทะเบียนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

กรณีปรากฏในภายหลังที่มีการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามวรรคหนึ่ง ปรากฏว่าบุคคลซึ่งเป็นผู้คิดค้น ผู้ปรับปรุงหรือพัฒนา หรือเป็นผู้สืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ขอจดทะเบียนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น ให้นายทะเบียนตรวจสอบและ สั่งการให้แก้ไขให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

หากนิติบุคคลไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้ถือว่าตำรับยา การแพทย์แผนไทยของนิติบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคลนั้น พ้นอายุการคุ้มครองตาม วรรคหนึ่ง และให้นำความในมาตรา ๔๒/๔ วรรคท้าย มาใช้บังคับ

สำหรับนิติบุคคลที่เป็นหน่วยงานของรัฐ จะต้องมีการบริหารสูงสุดเป็นผู้มีสัญชาติไทย และไม่ให้นำ ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับ

มาตรา ๔๒/๓ ให้นำความในมาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ ถึงมาตรา ๔๒ มาใช้ บังคับกับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของนิติบุคคล

มาตรา ๔๒/๔ สิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๒/๒ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุสามสิบปี และให้สามารถต่ออายุได้อีกไม่เกินสองครั้งๆ ละสิบปี

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยนั้น ให้เป็นตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือตำรับยาแผนไทยทั่วไปหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วไปตามมาตรา ๑๖ (๒) แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความใน วรรคสอง ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“การขอจดทะเบียน การออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน และการเพิกถอนการจดทะเบียน การขอต่ออายุ และการออกใบแทน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนที่ออกตามความในความสอง ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ห้านับแต่ปีที่ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความใน วรรคสอง ของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“การขอขึ้นทะเบียน การออกหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียน ใบแทนหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียน และการเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความใน วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๒) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ให้หรือที่มีผู้บริจาค

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือกองทุนได้รับตามกฎหมาย

(๕) ดอกผล หรือรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา

(๖) เงินที่ได้จากการจำหน่ายทรัพย์สินของกองทุนหรือที่ได้รับจากการจัดหารายได้

(๗) เงินตอบแทนที่ได้จากการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือให้กู้ยืมเงินกองทุนไปลงทุน

(๘) ค่าคำขอ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน และค่าตอบแทนตาม

มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๖ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔

(๙) รายได้อื่นที่เกิดจากการดำเนินการกองทุน

รายได้และทรัพย์สินของกองทุนไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ให้กรมเก็บรักษาเงิน และทรัพย์สินของกองทุน และดำเนินการเบิกจ่ายเงินกองทุนตาม พระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๘ และมาตรา ๗๙ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองและ ส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้เพิ่มความดังต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๘ มาตรา ๗๘/๑ มาตรา ๗๙ มาตรา ๗๙/๑ และมาตรา ๗๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒

“มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙/๑ หรือละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิ ตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๔๒/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การฝ่าฝืนหรือการกระทำละเมิดตามวรรคหนึ่ง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษให้แก่กรม หรือผู้ทรงสิทธิไม่เกินสามเท่าของค่าเสียหายจากประโยชน์ที่คาดว่าผู้ฝ่าฝืนหรือกระทำละเมิดได้รับประโยชน์ ที่แท้จริงด้วยก็ได้

มาตรา ๗๘/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๒ วรรคสอง มาตรา ๕๔ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๓ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๗๙/๑ ผู้ใดดำเนินการกิจการตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๓ ภายหลังใบอนุญาต หมดอายุ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๗๙/๒ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวน ที่เปรียบเทียบปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา

การเปรียบเทียบปรับตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการ กระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำ การอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน ของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๒๘ ใบอนุญาต และหนังสือสำคัญที่ได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตหรือหนังสือสำคัญตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๙ คำขอต่างๆ ที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ และยังคงอยู่ระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และถ้าคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนหรือผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน และหนี้สินของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ มาเป็นของกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ กฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ ที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม และต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตให้จำหน่าย ส่งออก หรือแปรรูป สมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า และต่ออายุ ใบอนุญาตดังกล่าว	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตให้จัดการบริหารพื้นที่คุ้มครอง สมุนไพรหรือใช้ประโยชน์จากสมุนไพรใน พื้นที่คุ้มครองสมุนไพรเพื่อการค้า และต่ออายุ ใบอนุญาตดังกล่าว	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๔) ใบแทนใบอนุญาตตาม (๑) (๒) หรือ (๓)	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๕) หนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนที่ดินที่เป็น ถิ่นกำเนิดของสมุนไพรหรือจะใช้ปลูกสมุนไพร	ฉบับละ ๕,๐๐๐ บาท
(๖) ใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนที่ดิน ที่เป็นถิ่นกำเนิดของสมุนไพรหรือจะใช้ปลูกสมุนไพร	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๗) ใบอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทย ของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ ตามมาตรา ๑๙	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
(๘) คำขอคัดค้านการจดทะเบียนสิทธิใน ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๙) หนังสือสำคัญการจดทะเบียนสิทธิใน ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๑๐) ใบแทนหนังสือสำคัญการจดทะเบียนสิทธิใน ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๑๑) หนังสือสำคัญการจดทะเบียนสิทธิใน ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๔๒/๑	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๑๒) ใบแทนหนังสือสำคัญการจดทะเบียนสิทธิใน ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๔๒/๑	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๑๓) ค่าจดทะเบียนรับมรดกสิทธิ ตามมาตรา ๓๕	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๑๔) หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียน ตามมาตรา ๔๓	ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๕) ใบแทนหนังสือสำคัญ ตามมาตรา ๔๓	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
(๑๖) คำขออนุญาต คำขอต่ออายุใบอนุญาต คำขอขึ้นทะเบียน และคำขอจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัตินี้	ฉบับละ ๕๐๐ บาท